

**Рішення щодо варіантів організації навчання
В Ощівській гімназії залежно від безпекової ситуації**

1. Якщо тривога оголошена ДО початку навчального дня

Навчальний день розпочинається дистанційно відповідно до заздалегідь підготовленого дистанційного розкладу.

1. Дії закладу:

1. До початку першого уроку через визначений канал комунікації повідомляється про дистанційний початок навчального дня;
2. Педагогічні працівники проводять заняття дистанційно з безпечного місця;
3. За потреби тривалість синхронної частини заняття скорочено (у 1-4 класах до 15-20 хвилин, у 5-9 класах до 25 хвилин), а частину навчального матеріалу перенесено в асинхронний режим;
4. Для учнів, які через безпекові обставини не можуть долучитися до синхронного заняття, навчальні матеріали (записи занять, презентації, покликання на навчальні матеріали на платформі «SMART школа») та завдання залишаються доступними в інформаційно-комунікаційній системі закладу.

2. Батьки не приводять і не направляють дітей до гімназії, а також шкільний автобус у рейс не виходить під час повітряної тривоги.

Учні залишаються вдома або в іншому безпечному місці.

3. Для учнів гімназії визначено контрольний час — 10:00.

Якщо відбій оголошено до контрольного часу: адміністрація повідомляє про перехід до очного навчання. Учні і працівникам надається визначений перехідний час для безпечного прибуття до закладу, 30 хвилин. Очні заняття розпочинаються після завершення цього часу за звичайним розкладом.

4. Якщо відбій оголошено після контрольного часу: навчальний день продовжується дистанційно. Перехід до очного навчання цього дня не здійснюється.

5. Якщо окремі педагогічні працівники після відбою не можуть своєчасно прийти до закладу, адміністрація застосовує визначений механізм взаємозаміни, змінює послідовність занять або переносить окремі заняття.

6. Прибуття учнів до закладу не повинно призводити до виникнення неорганізованих періодів очікування.

7. Якщо після відновлення очного навчання повторно оголошується повітряна тривога, учасники освітнього процесу переходять до укриття, а подальше навчання організовується в укритті згідно скоригованого розкладу

2. Організація освітнього процесу очно

Організацію освітнього процесу очно застосовують, якщо безпекова ситуація дозволяє прибуття учнів та працівників до закладу освіти та їх перебування в ньому, а кількість осіб, які одночасно перебувають у закладі, не перевищує спроможності наявної захисної споруди – 76 осіб

Залежно від частоти та тривалості повітряних тривог, а також облаштування захисної споруди можуть бути застосовані такі варіанти очної організації освітнього процесу.

2.1. Очне навчання з використанням захисної споруди для перебування під час повітряної тривоги

Може застосовуватися у разі, якщо повітряні тривоги є епізодичними або нетривалими, а захисна споруда спроможна одночасно безпечно розмістити всіх учнів і працівників, які перебувають у закладі освіти, проте така споруда не облаштована навчальними зонами для всіх учасників освітнього процесу.

Освітній процес здійснюють у навчальних приміщеннях закладу відповідно до затвердженого розкладу.

У разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» всі учасники освітнього процесу невідкладно переходять до захисної споруди.

На час перебування у захисній споруді проведення уроку може бути припинено. Залежно від тривалості перебування, віку учнів, їх психоемоційного стану та наявних умов педагогічний працівник може організовувати види освітньої діяльності, які не потребують повноцінного навчального місця та не перешкоджають виконанню заходів безпеки, зокрема:

- індивідуальну самостійну роботу;
- читання та роботу з навчальними матеріалами;
- проєктні або дослідницькі завдання;
- індивідуальні чи групові консультації;
- повторення та узагальнення раніше опрацьованого матеріалу.

Після оголошення сигналу «Відбій повітряної тривоги» та за відсутності інших безпекових обмежень учасники освітнього процесу повертаються до навчальних приміщень. Заклад продовжує навчання за основним або скоригованим розкладом залежно від фактичної тривалості перебування в укритті.

Якщо повітряні тривоги набувають систематичного характеру, заклад освіти, який працює за цією моделлю, заздалегідь готує перехід до моделі, визначеної підпунктом 2.2 нижче, до комбінованої моделі або до дистанційного навчання.

2.2. Очне навчання з використанням захисної споруди як навчального простору

Доцільно застосовувати у ті дні, коли повітряні тривоги є частими та/або довготривалими й значна частина навчального дня може проходити в захисній споруді.

У такому разі захисна споруда має бути облаштована навчальними зонами, у яких забезпечено належні умови для організації освітнього процесу протягом тривалого перебування: навчальні місця для учнів, робочі місця педагогічних працівників, освітлення, електроживлення, навчальні матеріали й інші необхідні ресурси.

Заклад освіти, з урахуванням фактичного часу початку навчальних занять, тривалості перебування в укритті, наявних у ньому умов та дидактичної доцільності проведення окремих навчальних предметів / інтегрованих курсів, може:

- оперативно коригувати розклад навчальних занять, зокрема змінювати їх послідовність і здійснювати взаємозаміну в межах навчального дня, переносити окремі навчальні предмети / інтегровані курси або їх практичну частину на інші дні, а також організовувати їх концентроване вивчення;
- скорочувати не більше ніж на 50 % тривалість навчальних занять в очному форматі, забезпечуючи досягнення визначених освітньою програмою закладу освіти результатів навчання шляхом відповідної адаптації навчального матеріалу та/або застосування технологій перевернутого, інтерактивного навчання, самостійної роботи та інших педагогічних технологій із урахуванням вікових особливостей учнів.

3. Організація дистанційного навчання

Дистанційно освітній процес організовується, якщо безпекова ситуація не дозволяє безпечно прибуття учнів і працівників до закладу або їх перебування в ньому, а також у випадках, визначених рішеннями уповноважених органів.

Дистанційне навчання організовують відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН від 08 вересня 2020 року № 1115.

Закладу освіти доцільно визначити єдине інформаційно-комунікаційне середовище для організації дистанційного навчання, доступне всім учням і педагогічним працівникам- це SMART-школа

Таке середовище має забезпечувати можливість учню в одному визначеному місці отримувати:

- актуальний розклад занять;
- дату та час проведення синхронного заняття;
- покликання для під'єднання;
- навчальні матеріали до уроку;
- завдання для самостійного виконання;

- строки та спосіб подання виконаних робіт;
- записи або матеріали пропущених занять або покликання на такий урок на платформі ВШО;
- результати перевірки робіт та зворотний зв'язок;
- інформацію про консультації педагогічних працівників.

Не рекомендовано використовувати для інформування про організацію навчання декілька не пов'язаних між собою джерел (наприклад, коли розклад, покликання на урок, завдання, зворотний зв'язок про їх виконання тощо розміщені в різних комунікаційних каналах).

Для педагогічних працівників має бути завчасно забезпечена можливість за рішенням керівника закладу оперативно перейти до дистанційної організації освітнього процесу, зокрема передбачено:

- визначені робочі місця для дистанційної роботи;
- комп'ютерну техніку;
- доступ до електроживлення та інтернету;
- облікові записи та доступ до визначеної закладом інформаційно-комунікаційної системи;
- затверджений дистанційний розклад (додається);
- готові покликання або механізм їх автоматичного формування;
- порядок розміщення навчальних матеріалів;
- резервний канал комунікації на випадок порушення роботи основної системи.

Оголошення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання не означає автоматичного припинення освітнього процесу. Першочерговим є перебування учнів і педагогічних працівників у безпечному місці.

Якщо на момент оголошення повітряної тривоги педагогічний працівник або учні не перебувають у безпечному місці, синхронне заняття може бути тимчасово перервано на час, необхідний для переходу до укриття або іншого безпечного місця. Після переміщення, за наявності технічної можливості, синхронне навчання продовжується.

Для учнів, які під час повітряної тривоги через умови перебування в укритті, відсутність електроживлення, доступу до інтернету або з інших об'єктивних причин не можуть приєднатися до синхронного заняття чи продовжити участь у ньому, має бути забезпечена можливість опрацювання відповідного навчального матеріалу в асинхронному режимі. Такі учні повинні мати доступ до запису проведеного заняття або інших навчальних матеріалів, завдань для самостійної роботи, а також

можливість отримати консультацію та зворотний зв'язок від педагогічного працівника.

Таким чином, під час повітряної тривоги дистанційний освітній процес продовжується: синхронна взаємодія може короточасно перериватися на час переміщення учасників освітнього процесу до безпечного місця, а для учнів, які не мають можливості долучитися до неї, забезпечується асинхронний доступ до навчання.

4. Комбінована модель організації освітнього процесу шляхом поєднання очного навчання та технологій дистанційного навчання (змішане навчання)

Така модель може застосовуватися в разі, якщо безпекова ситуація дозволяє організацію освітнього процесу в очному форматі, однак спроможність закладу освіти не дозволяє одночасно забезпечити очне навчання всіх учнів.

Підставами для її застосування можуть бути, зокрема, регулярні та/або тривалі повітряні тривоги, що істотно обмежують можливість організації освітнього процесу в приміщеннях закладу освіти, тривалі перебої електропостачання, а також інші сталі організаційні чи матеріально-технічні обмеження.

Для окремого учня, який із об'єктивних причин не може брати участь в очному навчанні разом зі своїм класом, заклад освіти може передбачити його навчання в дистанційному класі або групі, якщо такі організовані, або забезпечити доступ до навчальних матеріалів та завдань в асинхронному режимі з можливістю отримання консультацій та зворотного зв'язку від педагогічного працівника.

5.Організація освітнього процесу в разі перебоїв електропостачання та/або зв'язку

Умова: відсутність або нестабільність електропостачання, доступу до інтернету чи мобільного зв'язку впливає на можливість організації освітнього процесу за визначеною закладом моделлю.

Рішення: перебої в роботі інженерної та телекомунікаційної інфраструктури не повинні автоматично призводити до припинення освітнього процесу або зміни обраної моделі його організації. Заклад освіти та засновник використовують наявні резервні ресурси й адаптують способи організації навчання до фактичних умов.

1. Якщо освітній процес організовано **очно**, за умови збереження безпечних умов перебування учнів і працівників та забезпечення функціонування критично необхідних систем, заклад продовжує очне навчання. Для цього засновник і заклад освіти завчасно визначають потребу в альтернативних джерелах електроживлення та забезпечують їхню наявність і готовність до використання.

2. У разі неможливості проведення окремих навчальних занять через відсутність електроживлення або доступу до обладнання заклад оперативно коригує розклад, змінює послідовність занять, переносить окремі види навчальної діяльності або застосовує інші організаційні рішення, що дозволяють продовжувати очне навчання.

3. Якщо освітній процес організовано **дистанційно**, заклад освіти має забезпечити педагогічному працівнику робоче місце, з якого він може проводити дистанційні заняття, зокрема доступ до електроживлення, інтернету, комп'ютерної техніки та інших необхідних ресурсів. За потреби таке робоче місце може бути організоване за місцем перебування педагогічного працівника або в іншому закладі чи установі, визначеній засновником як освітній хаб.

4. За наявності в педагогічного працівника відповідних умов дистанційні заняття проводять відповідно до визначеного розкладу. Відсутність електроживлення або зв'язку в окремих учнів не є підставою для припинення синхронного заняття для всього класу.

5. Для учнів, які не можуть приєднатися до синхронного заняття, заклад забезпечує можливість опрацювання відповідного навчального матеріалу в асинхронному режимі. У визначеному закладом інформаційно-комунікаційному середовищі мають бути доступні записи проведених занять або відеопояснення, навчальні матеріали, завдання для самостійної роботи, покликання на відповідні матеріали «Всеукраїнської школи онлайн», та інші освітні ресурси, а також інформація про можливість отримання консультації та зворотного зв'язку від педагогічного працівника.

6. Навчальні матеріали доцільно розміщувати завчасно або не пізніше дня проведення відповідного заняття, щоб учень мав можливість завантажити та опрацювати їх у період наявності електроживлення і зв'язку.

7. Строки виконання та подання завдань для учнів, які через перебої електропостачання або зв'язку не мали можливості взяти участь у синхронному занятті, визначаються з урахуванням фактичної можливості доступу до навчальних матеріалів.

8. Якщо наявних резервних ресурсів недостатньо для продовження освітнього процесу за визначеною моделлю, керівник закладу відповідно до локального алгоритму оцінює можливість тимчасової зміни способу організації навчання для всього закладу або окремих класів чи груп і застосовує заздалегідь визначену альтернативну модель.

ВАЖЛИВО! Незалежно від обраної моделі організації освітнього процесу та способів її реалізації рішення засновника і закладу освіти мають бути спрямовані насамперед на гарантування безпеки учасників освітнього процесу та водночас на забезпечення його безперервності. Організаційні зміни, пов'язані з безпековою ситуацією, не повинні зводитися лише до збереження формального розкладу або кількості проведених навчальних занять. Обрана модель має забезпечувати сталість навчання та створювати умови для досягнення учнями результатів навчання і формування компетентностей, визначених відповідними державними стандартами та освітньою програмою закладу освіти.

6. Перегляд алгоритму

Локальний алгоритм не є незмінним. Керівнику закладу доцільно переглядати його в разі зміни безпекової ситуації, характеристик укриття, режиму роботи закладу,

транспортної доступності, стану інженерних систем, можливостей дистанційного навчання або інших обставин, що впливають на організацію освітнього процесу.

Досвід застосування алгоритму під час реальних безпекових ситуацій має бути використаний для його коригування й усунення організаційних проблем, виявлених на практиці.

У разі збільшення інтенсивності й тривалості тривоги протягом освітнього процесу (більше ніж дві години кілька днів поспіль) ухвалюється рішення щодо зміни алгоритму й переходу на моделі дистанційної освіти / навчання в захисних спорудах (або їх комбінацію).